

Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit
t.a.v. de heer drs. F.E. Koel
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Utrechtseweg 310
6812 AR Arnhem
Postbus 1156
6801 BD Arnhem
Telefoon 026-356 95 00
Fax 026-442 83 20
secretariaat@netbeheernederland.nl
www.netbeheernederland.nl

Uw kenmerk 103222_1
Ons kenmerk N 2010-409
Behandeld door mr. M.J.T. Artz
Telefoon 026 - 356 94 32
E-mail martz@netbeheernederland.nl
Datum 15 juni 2010

Onderwerp Zienswijze NBNL inzake vaststelling GAW gasaansluitingen -
onderzoek naar infleren investeringsbedragen

Geachte heer Koel,

1. In uw brief van 31 mei jl. (kenmerk 103221_1/176.b1360) biedt u de regionale netbeheerders gas (verder: de RNBG's) de gelegenheid om hun zienswijze te geven op het voornemen van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (verder: de Raad), om in het kader van het methodebesluit RNBG's voor de vierde reguleringsperiode bij de vaststelling van de gestandaardiseerde activawaarde van de gasaansluitingen ultimo 2008 (verder: de start-GAW's) investeringen gedaan tot en met 2010 niet te indexeren naar het prijspeil van 2008. De Raad baseert zich hierbij op een onderzoeksrapport van Brattle.
2. Netbeheer Nederland geeft namens de RNBG's graag haar zienswijze op dit voornemen van de Raad.
3. Netbeheer Nederland merkt in de eerste plaats op dat de voorgenomen aanpassing niet voortvloeit uit een zienswijze op het ontwerpmethodebesluit. De Raad gaat kennelijk met een beroep op zijn discretionaire bevoegdheid op eigen initiatief over tot aanpassing van het ontwerpbesluit.
Netbeheer Nederland is van mening dat een zodanige beleidswijziging dan goed beargumenteerd dient te worden. Daarvan is in dit geval echter geen sprake.

4. De voorgenomen aanpassing baseert de Raad op niet meer dan een veronderstelling van Brattle dat door de netbeheerders meer dan een reëel rendement is gehanteerd. Omdat Brattle hiervoor echter geen bewijs kan leveren, draait de Raad de bewijslast om; de netbeheerders moeten aantonen dat zij niet meer dan een reëel rendement hebben gehanteerd. Deze omkering van de bewijslast is een fundamentele keuze van de Raad. Netbeheer Nederland acht deze handelswijze van de Raad niet opportuun.
5. Daarnaast constateert Netbeheer Nederland dat het huidige voornemen van de Raad gebaseerd is op de veronderstelling dat netbeheerders vanwege hun natuurlijke monopoliepositie in het verleden een 'meer dan redelijk' rendement behaald zouden hebben. Het op die gronden niet corrigeren voor inflatie leidt ertoe dat er de facto sprake is van ex-post regulering. Naar de mening van Netbeheer Nederland kan en mag dit niet de bedoeling zijn.
6. Netbeheer Nederland wijst in dit verband hierbij tevens op de conclusie van PWC die in bijgevoegd deskundigenrapport stelt dat bij het vaststellen van de huidige waarde van de gasaansluitingen, een indexatie dient plaats te vinden.
7. Netbeheer Nederland acht het overigens onmogelijk om aan te tonen dat op aansluitingen slechts een reëel rendement is behaald, aangezien er in het verleden geen aparte tarieven waren voor aansluitingen.
8. Verder merkt Netbeheer Nederland nog op dat de publieke aandeelhouders er voor de liberalisering van de energiemarkt belang bij hadden om de energiekosten voor hun inwoners zo laag mogelijk te houden. Zij namen daarom genoegen met lage dividenden die vaak zelfs lager waren dan de risicovrije rente.
9. Tenslotte stelde de heer Gerritsen tijdens de Klankbordgroepvergadering van 27 mei jl. voor om na te gaan of in het verleden is afgeschreven met of zonder correctie voor inflatie. Netbeheer Nederland merkt op dat het door de verscheidene fusies en overnames binnen de energiesector niet goed mogelijk is om de afschrijvingsmethodieken uit het verleden te achterhalen. Bovendien kan de afschrijvingssystematiek niet gezien worden als 'bewijs' voor het hanteren van een bepaald rendementsbeleid. Zo worden bijvoorbeeld heden ten dage bij de netbeheerders de historische uitgaafprijzen gehanteerd in de commerciële jaarrekening, terwijl de tariefstelling (toegestane omzet) is gebaseerd op een reële systematiek.
10. Gelet op het bovenstaande roept Netbeheer Nederland de Raad op om af te zien van het voornemen om bij de vaststelling van de start-GAW's van de gasaansluitingen geen inflatiecorrectie toe te passen.
11. Voor de volledigheid merkt Netbeheer Nederland nog het volgende op. In de toelichting bij agendapunt 3e van de Klankbordgroep NG4R van 27 mei 2010, stelt de EK voornemens te zijn

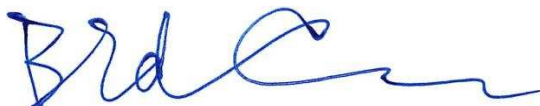
de GAW gasaansluitingen pas te infleren vanaf 2011. Echter, de start-GAW vertegenwoordigt de waarde van de gasaansluitingen op het moment van vaststellen (per 31/12/2008). Vanaf dat moment moet deze waarde dan ook gecorrigeerd worden voor inflatie. Dit is overigens ook wat Brattle in haar rapport beschrijft (pagina 12).

12. Daarnaast maakt Netbeheer Nederland graag van de gelegenheid tot het geven van een nadere zienswijze gebruik om nader aandacht te vragen voor de door de Raad voorgenomen efficiëntiedoelstelling voor de aansluitdienst gas in de nieuwe reguleringsperiode.
13. Netbeheer Nederland heeft in haar mondelinge en schriftelijke zienswijzen gemotiveerd aangegeven dat zij de door de Raad in het ontwerpbesluit voorgenomen efficiëntiedoelstelling voor de aansluitdienst gas in de nieuwe reguleringsperiode niet representatief, noch haalbaar acht. Netbeheer Nederland is dan ook teleurgesteld dat haar zienswijzen (nog) niet hebben geleid tot een gewijzigd beleidsvoornemen van de NMa.
14. Tijdens het extra klankbordgroepoverleg op 27 mei jl. heeft Netbeheer Nederland haar zienswijze nogmaals toegelicht. Daarbij heeft Netbeheer Nederland ook gewezen op de bijzondere situatie ter zake van de aansluitdienst (in vergelijking met de transportdienst). Immers,
 - In het reguleringsmodel wordt de efficiëntiedoelstelling gebaseerd op de realisatie uit de voorliggende periode. Bij de start van de regulering van de aansluitdienst (2011) is de historische realisatie niet beschikbaar;
 - Het reguleringsmodel leidt voor de sector in beginsel op termijn tot kostendekkende tarieven, aangezien tekorten of overschotten middels aanpassing van de x-factoren in een volgende reguleringsperiode worden gecompenseerd. Echter, dit compensatiemechanisme geldt uitsluitend vanaf de tweede gereguleerde periode. Het verschil tijdens de eerste gereguleerde periode (positief of negatief) wordt nimmer ingehaald;
 - De aansluitdienst en de transportdienst kennen weliswaar grote parallellen, maar ook verschillen. De Raad en de regionale netbeheerders verschillen substantieel van mening ter zake van de representativiteit van de realisatie van de productiviteitsontwikkeling bij de transportdienst als schatter voor de efficiëntiedoelstelling voor de aansluitdienst (verschillen zowel qua samenstelling van de kosten, qua ontwikkeling van het volume en qua meest geëigende referentieperiode);
15. Deze nu bij de aansluitdienst gas gesignaleerde problematiek is niet nieuw, maar trad ook op bij de start van de regulering van de transportdienst Gas (2001) en de regulering van de transport- en aansluitdienst Elektriciteit (2000). Op basis van enerzijds het ontbreken van objectieve historische gegevens, en anderzijds het voorkomen van hierdoor onjuist (te hoog/laag) inschatten van de efficiëntiedoelstelling met navenant ongewenste consequenties voor netbeheerders of afnemers, heeft de Raad er bij de start van de regulering indertijd voor

gekozen om de productiviteitsdoelstelling eenmalig (na afloop van de reguleringsperiode) na te calculeren (wettelijk draagvlak: artikel 81c, tweede lid van de Gaswet), waarmee de risico's voor zowel de netbeheerder als voor de afnemer werden weggenomen.

16. De omstandigheden bij de start van de regulering van de aansluitdienst gas zijn vergelijkbaar met die bij de start van de regulering van de transportdienst. Mede uit het oogpunt van consistentie met het eerder door de Raad gevoerde reguleringsbeleid (gas en elektriciteit) pleit Netbeheer Nederland er dan ook voor om de door de Raad ex ante vast te stellen efficiëntiedoelstelling voor de aansluitdienst na afloop van de reguleringsperiode 2011-2013 eenmalig te gaan nacalculeren en de consequenties daarvan (+ of -) in de tarieven van de volgende reguleringsperiode te verdisconteren.
17. Netbeheer Nederland verzoekt de Raad om het bovenstaande te betrekken bij het definitieve methodebesluit. Uiteraard is Netbeheer Nederland desgewenst graag bereid om haar zienswijze nader toe te lichten. U kunt daarvoor contact opnemen met de heer M.J.T. Artz van ons bureau (gegevens zie briefhoofd).

Met vriendelijke groet,

B.I.M. van der Cammen
Directeur Netbeheer Nederland